

POZNÁMKA PŘEKLADATELKY

Jóga-Vásiṣṭha neboli Jóga mudrce Vasiṣṭhy je klasický text hinduistického filosofického směru zvaného *advaita védánta*. Navazuje na nejstarší písemné památky zvané *védy*, přičemž *védánta* doslova znamená jejich konec či završení. Jedná se o učení, jehož základem je *advaita* neboli nedualita, nedvojnost, kterou nelze přijmout smysly ani rozumem, ale jen cestou mystického vhledu. Mysl však lze k přijetí nedvojnosti postupně připravit, a tak se podobně jako princ Ráma můžeme nechat vést výkladem mudrce Vasiṣṭhy o podstatě světa jevů a mysli jedince.

Úplný text psaný v sanskrtu je velmi obsáhlý, proto jsem pro překlad vybrala verzi, která si přes své zkrácení (přibližně na třetinu, přičemž vynechány jsou pasáže popisné či častá opakování) zachovala celistvost a kontinuitu. Do angličtiny text převedl Svámí Vénkatéśánanda, žák jednoho z největších indických mistrů minulého století Svámího Šivánandy. V podobném rozsahu toto zcela výjimečné dílo indické filosofie dosud česky nevyšlo. Kéž je podporou a pomocí všem upřímně hledajícím!

Celý text je rozdělen do šesti částí, v překladu označených jako Knihy, z nichž každá je dále členěna. V sanskrtském originále jsou v každé podkapitole číslovány i jednotlivé verše, ale v českém překladu, který odpovídá anglické verzi, jsou číslovány pouze kapitoly (např. VI. I. 1 znamená Kniha šestá, první část, první kapitola). Svámí Vénkatéśánanda ponechal filosofické úvahy a výklady víceméně v plném rozsahu, ale text zkrátil o popisy krajiny, měst, bitev atp. Proto je někdy více kapitol sdruženo do kapitoly jedné s odpovídajícím číslováním (např. I. 7–9 znamená Kniha první, kapitoly 7 až 9).

V textu se nachází mnoho ilustrativních příběhů, které jsou uvedeny nadpisem stejně jako v anglické verzi. Pro přehlednost jsou v českém překladu u některých příběhů nadpisy přidány: Příběh vyprávěný Bhuṣundou, Příběh poutníka jménem Manki, Příběh synů mudrce jménem Indu podruhé, Příběh o kosmickém vejci, Příběh bráhmany jménem Kundadanta.

Poznámky, které byly v anglické verzi uvedeny jak v závorkách přímo v textu, tak pod čarou na příslušné stránce, jsou v českém překladu sjednoceny a uvedeny pod čarou, kde jsou nově přidány i poznámky překladatelky.

Text obsahuje velké množství sanskrtských pojmů a vlastních jmen. Obecné pojmy jsou psány kurzívou. Pokud existují, jsou použity české verze podle Akademické příručky českého jazyka, pokud dané slovo v příručce není, je použita do češtiny nově převedená verze. Slova z původních sanskrtských pojmů odvozená (např. sanskrť, védský) kurzívou neuvádím. Vlastní jména jsou v textu uvedena bez použití kurzívy. Všechny sanskrtské výrazy lze najít na konci knihy ve slovníku.

V anglické verzi následuje po samotném textu rejstřík pojmů. V českém překladu jsem namísto rejstříku nově zpracovala slovník sanskrtských pojmů a jmen. Slova jsou tu uvedena v původním písmu *dévanágarí*, v mezinárodním (ekvivalentním) přepisu IAST a v českém přepisu (s českou výslovností). Abecedně jsou slova řazena podle českého přepisu sanskrtských pojmů. Protože anglická verze jednoznačný přepis neobsahovala, byla slova dohledána v jiných zdrojích, včetně originálu. U obecného pojmu je uveden jeho překlad, vysvětlení, případně uvedení do kontextu doplňujícími pojmy. U vlastního jména (osoby, města apod.), které není obecně známé nebo neprostupuje celým textem, jsou uvedeny i názvy příběhů, v nichž se vyskytuje. Sanskrtské *ṛ* je v českém přepisu nahrazeno písmenem „r“ místo někdy užívaného „ri“, takže jsou používány výrazy jako například Kršna, *rši* namísto Krišna, *riši*.

Některá slova v překladu uvádím s velkým počátečním písmenem, přestože se nejedná o názvy ani jména. Jsou to například pojmy *Brahman*, *Átman*, Vědomí, Já, Bytí, které poukazují k něčemu, co přesahuje osobu člověka i jí vnímaný projevený svět.

Děkuji za možnost studia této knihy a dokončení jejího překladu. Děkuji za podporu a dotazy přátel, které vedly ke snaze o co největší srozumitelnost textu. Děkuji všem, kteří se podíleli na úpravách jazykových, odborných i grafických a na výsledné podobě knihy.

Lenka Vinklerová